HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

2 iunie 2022*

„Trimitere preliminară – Directiva 87/357/CEE – Articolul 1 alineatul (2) – Domeniu de aplicare – Produse nealimentare care pot fi confundate cu produsele alimentare – Noțiune – Risc de sufocare, de otrăvire ori de perforare sau obturare a tubului digestiv – Prezumție de periculozitate – Inexistență – Probă”

În cauza C-122/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Curtea Administrativă Supremă a Lituaniei), prin decizia din 24 februarie 2021, primită de Curte la 26 februarie 2021, în procedura

Get Fresh Cosmetics Limited

împotriva

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba,

cu participarea:

V. U.,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din doamna A. Prechal, președintă de cameră, domnii J. Passer, F. Biltgen și N. Wahl (raportor) și doamna M. L. Arastey Sahún, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru Get Fresh Cosmetics Limited, de M. Inta, advokatas;

– pentru guvernul lituanian, de K. Dieninis și V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: lituaniana.

– pentru guvernul elen, de V. Karra și O. Patsopoulou, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de G. Goddin, E. Sanfrutos Cano și A. Steiblytė, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 din Directiva 87/357/CEE a Consiliului din 25 iunie 1987 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la produsele care, nefiind ceea ce par a fi, pot pune în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor (JO 1987, L 192, p. 49, Ediție specială, 13/vol. 7, p. 246).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Get Fresh Cosmetics Limited, pe de o parte, și Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (Oficiul național pentru protecția drepturilor consumatorilor, Lituania) (denumit în continuare „Oficiul pentru protecția consumatorilor”), pe de altă parte, în legătură cu o interdicție impusă Get Fresh Cosmetics de a pune pe piață anumite produse cosmetice.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 87/357

3 Potrivit primului-celui de al șaptelea considerent ale Directivei 87/357:

„întrucât, în mai multe state membre, sunt în vigoare acte cu putere de lege sau acte administrative referitoare la anumite produse care, nefiind ceea ce par a fi, pun în pericol siguranța sau sănătatea consumatorilor; întrucât aceste dispoziții diferă, cu toate acestea, prin conținutul, extinderea și domeniul lor de aplicare; întrucât, în anumite state membre, aceste dispoziții se referă în special la toate produsele similare produselor alimentare fără a fi astfel de produse, în timp ce în altele, fac referire la produsele care pot fi confundate cu produsele alimentare, în special cu produsele de cofetărie;

întrucât această situație împiedică semnificativ libera circulație a mărfurilor și creează condiții inegale de concurență în interiorul Comunității, fără a asigura o protecție eficientă a consumatorilor și, în special, a copiilor;

întrucât aceste obstacole în calea stabilirii și funcționării pieței comune trebuie să fie eliminate și trebuie să se asigure o protecție corespunzătoare a consumatorilor în conformitate cu Rezoluțiile Consiliului din 14 aprilie 1975 și, respectiv, 19 mai 1981 privind primul [JO 1975, C 92, p. 1] și al

doilea program [JO 1981, C 133, p. 1] al Comunității Economice Europene pentru o politică de protecție și informare a consumatorilor și Rezoluția Consiliului din 23 iunie 1986 privind o nouă impulsionare a politicii de protecție a consumatorilor [JO 1986, C 167, p. 1];

întrucât protecția sănătății și siguranței consumatorilor ar trebui să fie asigurată la un nivel echivalent în diferite state membre;

întrucât, în acest scop, este necesar să se interzică comercializarea, importul, ca și producerea și exportul de produse care, putând fi confundate cu produsele alimentare, pun în pericol sănătatea și siguranța consumatorilor;

întrucât ar trebui prevăzute controale efectuate de autoritățile competente ale statelor membre;

întrucât, în conformitate cu principiile înscrise în rezoluțiile Consiliului privind protecția consumatorilor, produsele periculoase trebuie retrase de pe piață."

4 Articolul 1 din această directivă prevede:

„(1) Prezenta directivă se aplică produselor definite la alineatul (2), care, nefiind ceea ce par, pun în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor.

(2) Produsele menționate la alineatul (1) sunt cele care, deși nu sunt produse alimentare, au formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune astfel încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite, caz în care această acțiune poate implica riscuri precum sufocare, otrăvire, perforarea sau obturarea tubului digestiv."

5 Articolul 2 din directiva menționată prevede:

„Statele membre iau toate măsurile necesare pentru interzicerea comercializării, importării, producerii sau exportării produselor menționate în prezenta directivă."

6 Articolul 3 din aceeași directivă prevede:

„Statele membre au în vedere că produsele de pe piață sunt controlate pentru a se asigura că niciun produs care face obiectul prezentei directive nu este comercializat și iau toate măsurile necesare pentru ca autoritățile competente să retragă sau să determine retragerea de pe piață a oricărui produs menționat în prezenta directivă."

Regulamentul (CE) nr. 1223/2009

7 Considerentele (9) și (10) ale Regulamentului (CE) nr. 1223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind produsele cosmetice (JO 2009, L 342, p. 59) au următorul cuprins:

„(9) Produsele cosmetice ar trebui să fie sigure în condiții de utilizare normale sau previzibile în mod rezonabil. În special, un raționament de tipul riscuri/avantaje nu ar trebui să fie utilizat pentru a justifica un risc pentru sănătatea umană.

(10) Prezentarea unui produs cosmetic și în special forma, mirosul, culoarea, aspectul, ambalajul, eticheta, volumul sau dimensiunea acestuia nu ar trebui să pună în pericol sănătatea și siguranța consumatorilor ca urmare a confuziei cu produse alimentare, în conformitate cu [Directiva 87/357]."

8 Articolul 3 litera (a) din acest regulament, intitulat „Siguranță", prevede:

„Un produs cosmetic pus pe piață trebuie să fie sigur pentru sănătatea umană atunci când este utilizat în condiții de folosire normale sau rațional previzibile, ținând seama, în special, de următoarele elemente:

(a) prezentare, respectând inclusiv [Directiva 87/357];

[…]"

Dreptul lituanian

9 Articolul 6 din Lietuvos Respublikos Maisto įstatymas (Legea privind produsele alimentare din Republica Lituania) reglementează restricțiile privind introducerea pe piață a produselor alimentare și a altor produse care seamănă cu produsele alimentare. Alineatul (2) al acestei dispoziții interzice introducerea pe piață a produselor care, prin forma, mirosul, culoarea, prezentarea, etichetarea, ambalarea ori dimensiunile lor sau în alt mod seamănă cu un produs alimentar într-o asemenea măsură încât consumatorii, în special copiii, să poată să le confunde și să le consume la fel ca pe un produs alimentar, deși un astfel de consum le poate pune în pericol sănătatea sau viața.

10 Potrivit articolului 9 din Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymas (Legea privind siguranța produselor din Republica Lituania, denumită în continuare „Legea privind siguranța produselor"):

„Vânzătorul are obligația:

de a introduce pe piață numai produse sigure.

[…]"

11 Articolul 3 alineatul (5) din Legea privind siguranța produselor prevede:

„«Produs sigur» înseamnă orice produs fabricat care, în condiții normale de utilizare, stabilite de producător sau care sunt previzibile în mod rezonabil, incluzând utilizarea pe termen lung, nu prezintă niciun risc sau prezintă nivelul de risc la adresa vieții și sănătății consumatorilor stabilit prin legislație ca fiind acceptabil și corespunzător unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor, ținând seama de următoarele elemente:

(1) caracteristicile produsului, inclusiv compoziția, ambalajul și instrucțiunile de asamblare, de utilizare și de întreținere a acestuia;

(2) efectul asupra altor produse, în cazul în care este previzibil în mod rezonabil ca el să fie utilizat împreună cu alte produse;

(3) modul de prezentare a produsului, mențiunile care figurează pe produs sau pe ambalajul său, instrucțiunile de utilizare și de distrugere a lui după utilizare, precum și orice alte informații furnizate de producător;

(4) categoria de consumatori, în special copiii, care prezintă un risc sporit atunci când utilizează produsul.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

12 Get Fresh Cosmetics este o societate de drept englez care fabrică produse cosmetice, printre care bile de baie. Aceste produse sunt distribuite în Lituania în special prin intermediul unui site internet.

13 Printr-o scrisoare din 2 mai 2018, Oficiul pentru protecția consumatorilor s-a adresat distribuitorului produselor Get Fresh Cosmetics în Lituania, indicându-i că urma să efectueze un control asupra produselor cosmetice vândute pe site-ul internet în cauză. El a invitat acest distribuitor să îi furnizeze, cu privire la anumite produse cosmetice selectate în mod aleatoriu – și anume diferite tipuri de bile de baie (denumite în continuare „produsele în cauză”) –, numele și adresa producătorului, etichetele în limba originală și în limba lituaniană, alte date de identificare, nomenclatura internațională a ingredientelor cosmetice (INCI) (*International Nomenclature of Cosmetic Ingredients*), precum și alte informații necesare acestui control.

14 Printr-un mesaj electronic din 3 mai 2018, acest distribuitor a informat Oficiul pentru protecția consumatorilor că, cu câteva săptămâni înainte, după ce fusese informat cu privire la asemănarea produselor în cauză cu produsele alimentare, le retrăsese de pe site-ul internet menționat. El a mai arătat că toate produsele erau introduse pe portalul de notificare a produselor cosmetice (*Cosmetic product notification portal*), erau înregistrate în Uniune și purtau o etichetă care indica faptul că nu trebuiau să fie introduse în gură sau înghițite. În sfârșit, el a furnizat Oficiului pentru protecția consumatorilor documentele solicitate.

15 În urma controlului conformității produselor în cauză cu cerințele Regulamentului nr. 1223/2009, precum și ale Legii privind siguranța produselor și în temeiul raportului de control, Oficiul pentru protecția consumatorilor a adoptat, la 29 august 2018, mai multe decizii prin care a constatat că aceste produse nu îndeplineau cerințele prevăzute la articolul 3 litera (a) și la articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1223/2009 pentru motivul că produsele menționate imitau prin prezentarea, mirosul, forma și dimensiunea lor produsele alimentare și că, întrucât nu erau ceea ce păreau a fi, puneau în pericol siguranța sau sănătatea consumatorilor, cu precădere pe cea a copiilor și a persoanelor în vârstă. Prin aceste decizii, Oficiul pentru protecția consumatorilor, pe de o parte, a interzis punerea pe piață a produselor în cauză și, pe de altă parte, a obligat distribuitorul vizat să le retragă de pe piață, să avertizeze consumatorii cu privire la riscul asociat acestor produse, să informeze consumatorii cu privire la posibilitatea de a returna produsele respective vânzătorului și să furnizeze informații cu privire la demersurile care trebuie efectuate.

16 Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius, Lituania) a admis în parte acțiunea formulată de Get Fresh Cosmetics, anulând deciziile menționate și obligând Oficiul pentru protecția consumatorilor să reexamineze problema conformității produselor în cauză cu cerința de la articolul 3 litera (a) din Regulamentul nr. 1223/2009.

17 Sesizată cu apel de oficiul menționat, instanța de trimitere a anulat acea hotărâre și a trimis cauza spre rejudecare la Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius). Acesta din urmă a respins acțiunea formulată de Get Fresh Cosmetics, care a declarat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere pentru motivul, printre altele, că Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius) a săvârșit o eroare de drept în interpretarea articolului 1 din Directiva 87/357.

18 Get Fresh Cosmetics susține că articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 impune să se demonstreze că produsele în cauză sunt produse nealimentare care au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite, caz în care această acțiune poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

19 În acest context, ea arată că Oficiul pentru protecția consumatorilor nu se putea limita să stabilească faptul că produsele în cauză pot fi confundate cu produse alimentare, ci trebuia să demonstreze și periculozitatea rezultată dintr-o astfel de confuzie. Ea apreciază că, în acest scop, Oficiul pentru protecția consumatorilor trebuia să efectueze testări și încercări în laborator pentru a stabili dacă produsele în cauză pot fi sparte și dacă prezintă un pericol de intoxicație atunci când sunt introduse în gură, supte sau înghițite.

20 Oficiul pentru protecția consumatorilor susține, la rândul său, că, în măsura în care produsele cosmetice nu sunt destinate consumului, existența unei asemănări între un atare produs nealimentar și un produs alimentar, din care rezultă că este previzibil că produsul cosmetic va fi introdus în gură, este suficientă pentru a prezuma că acest produs implică riscuri pentru sănătatea consumatorilor.

21 Instanța de trimitere consideră că din interpretarea Regulamentului nr. 1223/2009 și a Directivei 87/357, clarificată prin lucrările pregătitoare care au condus la adoptarea sa, rezultă că asemănarea dintre un produs cosmetic și un produs alimentar este un factor care generează *ipso facto* un risc, cel puțin potențial, pentru sănătatea sau siguranța consumatorilor, în special a copiilor.

22 În această privință, ea arată că articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 definește domeniul de aplicare al acestei directive astfel încât să se aplice și riscurilor potențiale. În acest cadru, ea are îndoieli cu privire la necesitatea de a se face dovada faptului că produsele vizate de această dispoziție prezintă efectiv un pericol. Cu toate acestea, în ipoteza în care dispoziția menționată ar trebui interpretată în sensul că impune ca riscul pentru sănătate sau pentru siguranță să fie atestat de date obiective și dovedite, instanța de trimitere dorește să afle cine ar suporta sarcina acestei probe.

23 În acest sens, instanța de trimitere subliniază că, în temeiul Regulamentului nr. 1223/2009, persoana responsabilă trebuie să garanteze conformitatea produselor cosmetice cu Directiva 87/357 chiar înainte de a introduce aceste produse pe piață și trebuie printre altele să dispună de date care să dovedească această conformitate.

24 În aceste condiții, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Curtea Administrativă Supremă a Lituaniei) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 1 alineatul (2) din [Directiva 87/357] trebuie interpretat în sensul că definește produsele menționate la alineatul (1) al acestui articol ca fiind acelea care, deși nu sunt produse alimentare, au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite, caz în care această acțiune poate fi periculoasă deoarece acest lucru este demonstrat prin date obiective și dovedite potrivit cărora ea poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, sarcina probei cu privire la aceasta revine autorității de supraveghere competente a statului membru?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

25 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 trebuie interpretat în sensul că este necesar să se demonstreze prin date obiective și dovedite că faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți produse – care, deși nu sunt produse alimentare, au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite – poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

26 În speță, instanța de trimitere urmărește în special să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 a instituit o prezumție de periculozitate a produselor care au aspectul unor produse alimentare sau dacă periculozitatea unor astfel de produse trebuie demonstrată prin date obiective și dovedite.

27 În această privință, trebuie constatat, în primul rând, că, potrivit articolului 1 alineatul (1) din Directiva 87/357, aceasta se aplică produselor care nu sunt ceea ce par a fi și care pun în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor.

28 De asemenea, este necesar să se arate că, în conformitate cu alineatul (2) al dispoziției menționate, produsele care nu sunt ceea ce par a fi și care pun în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor sunt cele care, deși nu sunt produse alimentare, au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite, caz în care această acțiune poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

29 Cu toate acestea, trebuie să se constate că niciun element din textul acestor dispoziții nu indică faptul că acestea ar institui o prezumție de periculozitate a produselor care nu sunt ceea ce par a fi sau o obligație a autorităților naționale competente de a demonstra prin date obiective și dovedite că faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți asemenea produse poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

30 Astfel, articolul 1 din Directiva 87/357 nu stabilește o legătură directă de la cauză la efect între împrejurarea că un produs nu este ceea ce pare a fi și împrejurarea că el pune în pericol siguranța sau sănătatea consumatorilor, ci se limitează să prevadă că un produs intră sub incidența interdicției de comercializare, de import, de fabricare sau de export instituite prin Directiva 87/357 dacă sunt îndeplinite patru condiții cumulative.

31 *Primo*, produsul trebuie să fie un produs nealimentar care are forma, mirosul, culoarea, prezentarea, ambalajul, etichetarea, volumul sau dimensiunea unui produs alimentar.

32 *Secundo*, caracteristicile menționate la punctul anterior trebuie să fie de așa natură încât să fie previzibil că produsul este confundat de consumatori, în special de copii, cu un produs alimentar.

33 *Tertio*, trebuie să fie previzibil că, în consecință, consumatorii introduc acest produs în gură, îl sug sau îl înghit.

34 *Quarto*, faptul de a introduce acest produs în gură, de a-l suge sau de a-l înghiți poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

35 În al doilea rând, trebuie să se constate că Directiva 87/357 nu conține o dispoziție care să instituie o prezumție de periculozitate a produselor care nu sunt ceea ce par a fi și nici, mai precis, o prezumție că faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți atare produse implică astfel de riscuri, ci că legiuitorul Uniunii impune, dimpotrivă, în temeiul acestei din urmă condiții, ca asemenea riscuri să fie apreciate de la caz la caz.

36 În plus, a interpreta articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 în sensul că instituie o asemenea prezumție ar echivala cu a interzice *de facto* comercializarea unor astfel de produse.

37 Or, Directiva 87/357 nu are ca obiect să interzică, din principiu, comercializarea tuturor produselor care nu sunt produse alimentare și care pot fi confundate cu asemenea produse.

38 Astfel, din al doilea-al cincilea considerent ale acestei directive rezultă că aceasta a fost adoptată pentru a elimina obstacolele din calea liberei circulații care rezultă din dispozițiile naționale privind anumite produse care, nefiind ceea ce par a fi, pun în pericol siguranța sau sănătatea consumatorilor, asigurând în același timp sănătatea și siguranța consumatorilor și garantând că acestea fac obiectul unui nivel de protecție echivalent în diferitele state membre.

39 În al treilea rând, din articolul 1 din Directiva 87/357 și în special din cele patru condiții amintite la punctele 31-34 din prezenta hotărâre rezultă că, după cum a susținut Comisia Europeană, această directivă se aplică unui număr nedefinit de produse care prezintă anumite caracteristici și cu privire la care se impune să se stabilească, de la caz la caz și în funcție de fiecare stat membru, dacă pot implica riscurile vizate de directiva menționată.

40 Astfel, Directiva 87/357 presupune ca autoritățile naționale competente să aprecieze, în fiecare caz în parte, dacă condițiile enumerate la articolul 1 din această directivă sunt îndeplinite și ca ele să justifice adoptarea unei decizii de interzicere a unui produs întemeiată pe articolul 2 din directiva menționată pentru ca ea să poată face obiectul unui control administrativ sau jurisdicțional.

41 În acest scop, ele trebuie să aprecieze, în cazul în care produsul în cauză are aspectul sau mirosul unui produs alimentar, nu numai probabilitatea ca el să fie confundat cu un produs alimentar și, în consecință, să fie introdus în gură, supt sau înghițit, ci și riscurile unei atare acțiuni.

42 Această apreciere trebuie, pe de o parte, să se întemeieze pe caracteristicile obiective ale produselor în cauză. Prin urmare, un produs care nu prezintă decât în mod grosier aspectul sau mirosul unui produs alimentar nu va fi probabil confundat cu un asemenea produs. Astfel de caracteristici, în special materialele și compoziția unui produs nealimentar, care, dacă este cazul, trebuie să fie comunicate de cel care comercializează produsul menționat, trebuie să servească în egală măsură la a stabili dacă faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți un asemenea produs poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv.

43 Pe de altă parte, aprecierea menționată trebuie să ia în considerare vulnerabilitatea asociată categoriilor de persoane și de consumatori care se pot confrunta cu produsele care au aparența de produse alimentare, printre care în special copiii, astfel cum reiese din chiar modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) din Directiva 87/357.

44 În al patrulea rând, deși această apreciere trebuie să privească cele patru condiții instituite la articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357, nici această dispoziție, nici vreo altă dispoziție din această directivă nu impune ca autoritățile naționale competente să demonstreze prin date obiective și dovedite că produsele vor fi confundate de consumatori cu produse alimentare și că riscurile de sufocare, otrăvire ori perforare sau obturare a tubului digestiv sunt dovedite.

45 Într-adevăr, din modul de redactare a acestei dispoziții rezultă că este suficient ca acțiunea de a introduce produsul în cauză în gură, de a-l suge sau de a-l înghiți să poată implica asemenea riscuri. În plus, impunerea cerinței unei demonstrări a certitudinii că riscurile menționate se vor materializa ar contraveni imperativului de protecție a persoanelor și a consumatorilor urmărit de Directiva 87/357 și nu ar asigura un just echilibru între acest imperativ și cel al liberei circulații a produselor, obiectiv pe care îl urmărește această directivă, după cum reiese din al doilea-al cincilea considerent ale acesteia.

46 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357 trebuie interpretat în sensul că nu este necesar să se demonstreze prin date obiective și dovedite că faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți produse – care, deși nu sunt produse alimentare, au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite – poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv. Cu toate acestea, autoritățile naționale competente trebuie să aprecieze de la caz la caz dacă un produs îndeplinește condițiile enumerate la această dispoziție și să justifice că aceasta este situația.

Cu privire la a doua întrebare

47 Ținând seama de răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

48 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 1 alineatul (2) din Directiva 87/357/CEE a Consiliului din 25 iunie 1987 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la produsele care, nefiind ceea ce par a fi, pot pune în pericol sănătatea sau siguranța consumatorilor trebuie interpretat în sensul că nu este necesar să se demonstreze prin date obiective și dovedite că faptul de a introduce în gură, de a suge sau de a înghiți produse – care, deși nu sunt produse alimentare, au astfel de formă, miros, culoare, prezentare, ambalaj, etichetă, volum sau dimensiune încât este previzibil să fie confundate de consumatori, în special de copii, cu produsele alimentare și, în consecință, introduse în gură, supte sau înghițite – poate implica riscuri precum sufocarea, otrăvirea ori perforarea sau obturarea tubului digestiv. Cu toate acestea, autoritățile naționale competente trebuie să aprecieze de la caz la caz dacă un produs îndeplinește condițiile enumerate la această dispoziție și să justifice că aceasta este situația.

Semnături